

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

«'Ανὴρ εὐέκτης, θεωρητικῆς μουσικῆς παιδείας εὐμοιρήσας, φιλόκαλλος ὢν καὶ σεμνὸς τοῖς τρόποις, ... πολλὰ τῶν τοῦ δήμου ἀσμάτων ἐκ πάσης τῆς Ἑλλάδος ἐρευνητῆς γενόμενος ἐν τῇ τῶν Ἀθηναίων Ἀκαδημίᾳ συνελέξατο καὶ μουσικοῖς σημείους κατέγραψεν ... καὶ ἐκδιδούς ἔργα εὐκαρπα, τῆς δὲ μουσικῆς ἀρετῆς ἀριστος κάτοχος ἐγένετο...».

Ὁ ἀείμνηστος Σπύρος Περιστερῆς

χείου μὲ τὴν καταγραφή σὲ εἰδικές ἐθνομουσικολογικὲς ἀποστολές, κάτω ἀπὸ ἰδιαιτέρα ἀντίξοες συνθῆκες, τῆς μουσικῆς ἀθηντικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ πολλὰς περιοχὲς τῆς ἠπειρωτικῆς καὶ τῆς νησιωτικῆς Ἑλλάδος. Τὸ ὕλικό αὐτὸ καθὼς καὶ ἄλλο πῶς συγκεντρώθηκε στὸ Κέντρο ἀπὸ τοὺς ἐρευνητῆς του κατέγραψε καὶ μετέφερε στὸ πεντάγραμμο (περισσότερες ἀπὸ 1500 μελωδίες).

Τὶς γνώσεις καὶ τὴν ἐμπειρία του ἀπὸ τὶς ἐπιτόπες ἐθνομουσικολογικὲς ἐρευνῆς του ἀποτύπωσε στὶς μελέτες του, πῶς δημοσιεύτηκαν στὴν Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου.

Εἶναι λόγια τοῦ ψηφίσματος τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν κατὰ τὴν ἀναγόρευση τοῦ Σπυρίδωνος Περιστερῆ ὡς ἐπιτίμου διδάκτορος.

Ὁ Σπυρίδων Περιστερῆς μνημένος ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων στὴ μουσικὴ καὶ εἰδικότερα τὴν παραδοσιακὴ ἑλληνικὴ μουσικὴ, ὑπερέτῃσε 22 χρόνια στὸ Κέντρο Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (ἀπὸ τὸ 1951 ὠς τὸ 1973), ὅποτε συνταξιοδοτήθηκε. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴ συνταξιοδότησή του ἐξακολούθησε νὰ ἐργάζεται στὸ Κέντρο γιὰ τὴν ἐκδοσὴ ἐνός νέου τόμου μὲ τραγούδια τοῦ νησιωτικοῦ χώρου. Στὸ Κέντρο Λαογραφίας ἐργάστηκε γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ Μουσικοῦ Ἀρ-

Ἀναφέρω τὴν ἀξιόλογη μελέτη του γιὰ τὸν ἐπτάσημο ρυθμό. Ἐπιμελήθηκε τὴν ἔκδοση ἑνὸς λευκώματος τριῶν ἐπετειακῶν δίσκων γιὰ τὰ 150 χρόνια ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ μαζί με τὸν ἀείμνηστο Γεώργιο Σπυριδάκη ἐξέδωσαν ἕναν ὀγκώδη τόμο 360 σελίδων με δημοτικὰ τραγούδια καὶ δίσκους. Ὁ τόμος ἐπανεκδίδεται σήμερα ἀπὸ τὸ Κέντρο καθὼς καὶ οἱ δίσκοι πυκνῆς ἐγγραφῆς (CD) καθὼς ἀποτελοῦν βιβλίο ἀναφορᾶς τῶν ἐθνομουσικολόγων ὅλου τοῦ κόσμου καὶ βοήθημα γιὰ τοὺς φοιτητὲς τῶν Τμημάτων Μουσικῶν Σπουδῶν.

Ἀξιωμαθμόνευτη εἶναι ἐπίσης ἡ συλλογὴ 66 ἑλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν με τίτλο «Δημοτικὰ Τραγούδια Ἡπείρου καὶ Μορηᾶ», ποὺ ἐξέδωσε τὸ 1949 σὲ βυζαντινὴ καὶ εὐρωπαϊκὴ σημειογραφία.

Ὁ Σπυρίδων Περιστερῆς πίστευε καὶ ὑποστήριζε τὴ συνέχεια τῆς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα. Ἔτσι κατὰ τὴν ἀναγκορευση του σὲ ἐπίτιμο διδάκτορα στὸ Τμῆμα Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν ἱεράρχησε τὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ ὡς ἐξῆς:

«Ἡ πρώτη εἶναι ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Μουσικὴ, ἡ τροφὸς τῆς παγκοσμίου μουσικῆς Τέχνης, ἡ δευτέρη εἶναι ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ, τῆς ὁποίας οἱ ρίζες ἀνιχνεύονται στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ μουσικὴ (μουσικὰ γένη, μουσικὲς κλίμακες, ρυθμοὶ καὶ ἄλλα μουσικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τρίτη ἡ Δημοτικὴ μας Μουσικὴ, τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια».

Ὁ Παπαδιαμάντης ἔγραφε: «Ἡ βυζαντινὴ μουσικὴ εἶναι τόσο ἑλληνικὴ, ὅσον πρέπει νὰ εἶναι. Οὔτε ἡμεῖς τὴν θέλομεν οὔτε τὴ φανταζόμεθα, ὡς αὐτὴν τὴν μουσικὴν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ἀλλ' εἶναι ἡ μόνη γνησία καὶ ἡ μόνη ὑπάρχουσα. Καὶ δι' ἡμᾶς, ἐὰν δὲν εἶναι ἡ μουσικὴ τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἡ μουσικὴ τῶν Ἀγγέλων».

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου Λαογραφίας γνώρισαν τὸν Σπύρο Περιστερῆ ἀπὸ κοντὰ ὡς σεβαστὸ συνάδελφο, γεμάτο ἀπὸ ἐμφυτὴ εὐγένεια καὶ καλοσύνη. Καὶ ὅταν πλέον συνταξιούχος περνοῦσε ἀπὸ τὸ Κέντρο γιὰ τὴν καθιερωμένη ἐπίσκεψη τῆς Πέμπτης εἶχε πάντοτε ἕνα χαμόγελο κι ἕνα γλυκὸ λόγο γιὰ ὅλους.

Σεβαστὲ καὶ ἀγαπητὲ μας συνάδελφε, ἐγὼ ἡ νεώτερη ἀπὸ τοὺς συναδέλφους ποὺ γνώρισες, ὅσο ἀκόμη ὑπηρετοῦσες στὸ Κέντρο, με τὴν ιδιότητά μου σήμερα ὡς Διευθύντριας τοῦ Κέντρου Λαογραφίας, σοῦ μεταφέρω τὴν ὀδύνη τῶν συναδέλφων σου - ἐρευνητῶν του. Βιάστηκες νὰ φύγεις τὴν ὥρα ποὺ σὲ περιμέναμε στὸ Κέντρο νὰ παραλάβεις τὴν ἐπανεκδοση τοῦ τόμου τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ τοῦ δίσκου ποὺ εἶχες ἐσὺ ἐπιμεληθεῖ καὶ νὰ σοῦ δεῖξουμε τὸ στούντιο ποὺ δημιουργήσαμε γιὰ τὴν ἀντιγραφή σὲ ἠλεκτρονικὴ μορφή τοῦ ὕλικου, ποὺ ἐσὺ μεταξὺ τῶν πρώτων συγκέντρωσες με τόσο κόπο σὲ δύσκολους καιροὺς. Δὲν προφθάσαμε νὰ σὲ καθηсу-

χάσουμε ότι πιά δὲν κινδυνεύει αὐτὸ τὸ πολύτιμο ἀρχεῖο ἀπὸ τὴ φθορὰ τοῦ χρόνου. Ἔστω καὶ τώρα σὲ διαβεβαιώνω ὅτι μπορεῖς νὰ κοιμηθεῖς ἡσυχος γιὰ τὴν τύχη τοῦ μουσικοῦ θησαυροῦ, πού τόσο ἐσὺ ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του συνέλεξαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λαοῦ. Ὁ τόμος τῶν νησιώτικων τραγουδιῶν πού τώρα ἐπεξεργάζονται συνεργάτες σου, θὰ εἶναι ἀφιερωμένος στὴ μνήμη σου, πού θὰ εἶναι αἰωνία.

ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ε.Λ.

